

گزارش دبیرکل سازمان ملل متحد درباره نقش تعاونی ها در توسعه اجتماعی

مترجم: اصغر بیات

گزارش حاضر در پاسخ به قطعنامه شماره ۵۸،۱۳۱ مورخ ۲۲ دسامبر ۲۰۰۳ میلادی که در آن دبیرکل خواسته شده بود گزارش‌های در مورد نقش تعاونی‌ها در ریشه‌کنی فقر تهیه نماید، تدوین شده است. فصل اول گزارش، شامل مقدمه‌ای است که بر شناخت مشارکت تعاونی‌ها در گسترش فقرزدایی و افزایش مشارکت اجتماعی تأکید می‌نماید. فصل دوم، به بحث در زمینه چگونگی مشارکت تعاونی‌ها در افزایش درآمد، اشتغال، توسعه و همبستگی اجتماعی می‌پردازد. فصل دوم همچنین به ارائه نتایج یک پژوهش از کشورهای عضو سازمان ملل و سازمانهای تعاونی بزرگ می‌پردازد که در مورد دیدگاه آنها در زمینه نقش تعاونیها در فقرزدایی انجام شده است و سرانجام فصل سوم، به بررسی چالش‌های کلیدی فراروی تعاونیها و توصیه‌های مجمع عمومی در این زمینه می‌پردازد. بخش اول از این گزارش را در این شماره و بخش دوم را در شماره بعدی تقدیم خواهیم کرد.

کار و اتحادیه بین‌المللی تعاون مبارزه برای خروج از فقر را به گونه‌ای آغاز کردند که در آن، به توسعه مدل تعاونی‌بنگاه‌های اقتصادی به عنوان ابزاری در دست مردم برای کمک به خودشان، می‌پردازد. در این مبارزه، مبنای جدیدی در چارچوب توسعه ارائه می‌گردد؛ مانند مفهوم تجارت عادلانه و فرآیند راهبردی کاهش فقر که مدل تجارت تعاونی می‌تواند از طریق آن توسعه یابد. اتحادیه اروپا در سال ۲۰۰۳ حمایت خود را از نهضت تعاون از طریق توسعه تشکل‌های تعاونی اروپایی به عنوان حکم قانونی، اعلام نمود.

تعاونیها نقش مهمی را در کاهش فقر در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه ایفا نموده‌اند و گزارش حاضر بر نقش آنها در کشورهای در حال توسعه یعنی جایی که بیشترین تعداد فقرا زندگی می‌کنند، تأکید می‌نماید. این گزارش همچنین شامل نتایج پژوهشی است که برای کشورهای عضو و سازمانهای تعاونی در مورد جنبه‌های مختلف تعاونی و کاهش فقر ارسال شده است. علاوه بر این، تعدادی از سازمانهای وابسته به سازمان ملل متحد، اطلاعات

های بالقوه تعاونی‌ها و توجهی که به نقش آنها در کسب اهداف توسعه اقتصادی و اجتماعی، به ویژه با توجه به اهداف اجلاس جهانی توسعه اجتماعی در کاهش فقر، ایجاد شغل و افزایش همبستگی اجتماعی می‌شود تأکید نمود. متعاقباً در سال ۲۰۰۲، مجمع عمومی سازمان ملل، توجه کشورهای عضو را به سمت ترسیم خطوط راهنما برای ایجاد محیط حمایتی به منظور توسعه تعاونیها جلب نمود که در آن، بر نقش بارز و اساسی تعاونیها به عنوان یک شریک مهم در مسائل ملی و بین‌المللی تأکید شده است.

در سال ۲۰۰۲، کنفرانس بین‌المللی کار، توصیه نامه شماره ۱۹۳ را مورد تصویب قرار داد که در آن، توسعه و پیشرفت تعاونیها باید به عنوان یکی از ستونهای توسعه اقتصادی و اجتماعی در نظر گرفته شود. موارد ویژه‌ای که در این توصیه نامه به آنها اشاره شده عبارتند از: نقش تعاونیها در پاسخ‌گویی به نیازهای اعضا و جامعه، از جمله گروههای نابسمان، تا بتوانند مشارکت اقتصادی و ظرفیت‌های اجتماعی را کسب نمایند همچنین، افزایش مشارکت زنان در نهضت تعاون در کلیه سطوح، در سال ۲۰۰۴. سازمان بین‌المللی

موضوع این مقاله کاملاً مرتبط با وظیفه مجمع عمومی برای انجام بررسی در زمینه اجرای بیانیه هزاره ملل متحد است که در شصتینمین جلسه و به منظور اولویت دادن به دستاورد اهداف توسعه هزاره برای کاهش پنجاه درصدی تعداد افراد دارای فقر مطلق، تا سال ۲۰۱۵ میلادی پرداخته است. علاوه بر این، با تأکید بر نقش تعاونیها در کاهش فقر، این گزارش در صدد برجسته نمودن نقش سازمان‌های خودیار در توانمندسازی فقرا برای رهایی از دام فقر می‌باشد. نقش تعاونیها در توسعه اجتماعی و اقتصادی در دهه گذشته، مورد توجه بیشتر در درون و برون سازمان ملل متحد قرار گرفته است. اجلاس جهانی توسعه اجتماعی که در سال ۱۹۹۵ در کپنهاگ برگزار شد، بر نقش ویژه تعاونیها در رویکردهای مردم محور برای توسعه و توانمندسازی و توسعه کامل توانایی‌های بالقوه تعاونیها در فقرزدایی از طریق ایجاد اشتغال مولد و افزایش همبستگی اجتماعی تأکید نمود.

همچنین در سال ۱۹۹۶، مجمع عمومی بر پذیرش قطعنامه ۵۱/۵۸ مورخ ۱۲ دسامبر ۱۹۹۶ مبنی بر به رسمیت شناختن توانایی

مفیدی در ارتباط با عملکردشان در زمینه توسعه و تقویت تعاونیها برای کاهش فقر، ارائه نموده اند.

تعاونی ها و کاهش فقر

تعاونی ها به طور مستقیم در کاهش فقر از طریق پیشرفت اقتصادی و اجتماعی اعضا و کارکنان و به طور غیرمستقیم، از طریق تحرک اقتصادی و توسعه پایه های اجتماعی جوامعی که در آن به فعالیت می پردازند، تأثیر گذار بوده اند. اهمیت تعاونیها از اهداف، ارزشها و اصولی نشأت می گیرد که آنها به اعضا و جوامع خود انتقال می دهند. به عبارت دیگر، وقتی که هدف تعاونیها، توانمندسازی فقرا برای کمک به خودشان از طریق فعالیت اقتصادی مبتنی بر توانایی های آنان و از بین بردن ضعف هایشان می باشند؛ در نتیجه، فعالیت های اقتصادی مردم محور مانند تعاونیها، دارای مزیت هایی می گردند.

تعاونیها در یک دوره ۱۵۰ ساله در بیش از ۱۰۰ کشور گسترش یافته و در بخش های مختلف اقتصادی مانند کشاورزی، ماهیگیری، مسکن، بانکداری، بیمه، آب و برق و بهداشت به فعالیت یافته اند. تعاونی ها به اعضای خود کمک می کنند تا نیازها و اهداف اقتصادی و اجتماعی شان را از طریق ایجاد و فعالیت بنگاههای اقتصادی خودگران که در مالکیت اعضا هستند و به ایجاد شغل و درآمد می انجامد یاری رسانند. این بنگاههای اقتصادی در بخش خصوصی فعالیت می کنند، اما به شکلی در قالب شرکتهای سهامی دموکراتیک، برخلاف انواع شرکت های بخش خصوصی، تعاونیها به برخی ارزشها و اصولی متعهد هستند که بر مسؤولیت اجتماعی و توسعه جامعه تأکید می نماید.

کمک به ایجاد شغل و درآمد

تعاونیها به ایجاد، بهبود و حفظ درآمد و فرصتهای شغلی اعضا از طریق جمع آوری

منابع محدود اقتصادی اعضا برای تشکیل بنگاههای اقتصادی که آنها را قادر به مشارکت در تولید، سود سهام، کاهش قیمت و خطرپذیری مشترک می کند کمک می نمایند. تعاونیها در صدد ارتقای رفاه اقتصادی و اجتماعی افرادی هستند که به تنهایی نمی توانند به فعالیت اقتصادی بپردازند؛ به ویژه اگر فقیر باشند.

تعاونیها نقش مهمی در کشاورزی کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه ایفا می کنند. یکی از اشکال متداول تعاونی را تعاونی های کشاورزان یا تولید محصولات کشاورزی تشکیل می دهند. برای اغلب افراد فقیری که در بخش کشاورزی کار می کنند، این نوع تعاونیها کانالی مناسب برای افزایش و ثبات درآمد محسوب می شوند. چنین تعاونیهایی، به عرضه وسایل مورد نیاز کشاورزان می پردازند و مکانیزمی برای فروش محصولات و دیگر خدمات ضروری نظیر بازاریابی، وام و اعتبار، بیمه و حمل و نقل محسوب می شوند. از طریق بیمه متقابل و وام کشاورزی، اعضای تعاونیها بهتر می توانند با از بین رفتن محصول و سایر موارد اضطراری مقابله کنند.

کشاورزان خرده پا از طریق سازماندهی خود در قالب تعاونیها، می توانند به دستاوردهای اقتصادی از طریق دسترسی بهتر به نهاده ها، استفاده مشترک از ابزار و لوازم کشاورزی و دسترسی بهتر به بازار نایل آیند. افزایش کارایی تعاونیهای کشاورزی در اغلب موارد آنها را در موقعیت بهتری برای رقابت با بنگاههای اقتصادی قرار داده است که در صورت فعالیت کشاورزان به صورت انفرادی امکان پذیر نبود. این موضوع، به ویژه در ارتباط با آن بخشهایی است که کشاورزان ناچار به حفظ رقابت در مواجهه با جهانی شدن می باشند.

بنابراین روستاییان فقیر با تشکیل تعاونی، قادر به ارتقای فعالیت جمعی و کسب قدرت بهتر در دادوستدها، به عنوان فروشنده و خریدار شده اند. به عنوان مثال، تخمین زده

می شود که بیش از ۵۰ درصد بازار محصولات کشاورزی در دست تعاونیها است. یکی از موارد موفقیت آمیز در زمینه فعالیت جمعی، مربوط به تعاونیهای لبنیات روستاهای هند می باشد که در سطح فدراسیون های بازاریابی ایالتی، سازماندهی شده اند. کنترل بازار، به عنوان یکی از جنبه های مهم موفقیت این گونه تعاونیها در مقایسه با سایر تعاونیهای محسوب می شود که صرفاً به عرضه مواد لبنی به شرکتهای خصوصی می پردازند. شبکه تعاونیهای لبنیات هند، شامل ۲۲ فدراسیون ایالتی در ۱۷۰ اتحادیه لبنی است که در برگیرنده ۲۸۵ ناحیه می باشد و حدود ۱۰۱۰۰۰۰ تشکیل روستایی با ۱۱ میلیون عضو را تحت پوشش دارند. موفقیت تعاونیهای لبنیات هند، توسط تعاونیهای بنگلادش که درآمد حدود ۳۰۰۰۰۰۰ خانوار را ده برابر نموده اند، تکرار شده است.

مفهوم اخیر که در ارتباط با تعاونیهای کشاورزی مطرح شده، تجارت عادلانه است که به وسیله آن، تعاونیهای تولید یا سازمان های دموکراتیک در کشورهای در حال توسعه، با توزیع کنندگان و مصرف کنندگان در کشورهای توسعه یافته همکاری می نمایند. از طریق سازوکار تجارت عادلانه، قیمتی برای محصولات تولیدی به تولید کنندگان پرداخت می شود که بالاتر از قیمت جهانی است و هزینه های تولید را پوشش می دهد. ارائه دهندگان تجارت عادلانه، موافق پیروی از استانداردهای بین المللی کار، منع تبعیض و منع به کارگیری کودکان در کارگاهها می باشند. یکی از نمونه های چنین فعالیتی را می توان در تیمور شرقی یافت که بزرگترین صادر کنندگان قهوه در آنجا، حدود یک سوم محصول قهوه را فرآوری نموده و متخصص در تولید قهوه با ارزش بالا، تجارت عادلانه و دارای بازار جهانی می باشند.

تعاونیها به طور سنتی، حضوری قوی در بخش خدمات مالی از طریق اتحادیه های اعتباری و نهادهای اعتباری خود دارند که مردم را به پس انداز داوطلبانه تشویق و برای

آنها وام و بیمه فراهم می نمایند. اتحادیه های اعتباری در بسیاری از کشورهای در حال توسعه به بزرگترین منبع پس اندازهای کوچک تبدیل شده اند؛ به ویژه برای مردم و کارگران فقیر مناطق روستایی که در آنجا، خدمات بانک های سنتی و بیمه هادر دسترس بسیاری از مردم قرار ندارند.

اتحادیه های اعتباری در حال حاضر به ۱۲۰ میلیون عضو در ۸۷ کشور جهان خدمات ارائه می دهند و به افزایش درآمد اعضا، تأمین امنیت و بهداشت و تهیه سرپناه برای خانواده های آنان، کمک می نمایند. به منظور توانمندسازی افراد بسیار فقیر که منابع کافی برای عضویت در اتحادیه اعتباری را ندارند، انجمن های اتحادیه های اعتباری مانند شورای جهانی اتحادیه های اعتباری اقدام به تشکیل انجمن های پس انداز و اعتبار نموده اند. اعضا در ابتدا به عنوان یک گروه به عضویت در می آیند و سرانجام به عنوان یک عضو با حساب پس انداز و سهام مخصوص به خود محسوب می گردند.

توسط سیستم ارسال وجه اتحادیه بین المللی اعتبار و شبکه بین المللی ارسال وجه، بسیاری از مهاجران فاقد حساب بانکی قادر به ارسال پولهای خود به کشور هایشان می باشند و نهایتاً نیز می توانند عضو اتحادیه اعتباری شوند. از طریق ایجاد رقابت در بازار انتقال و وجه نقدی، شبکه بین المللی ارسال وجه توانسته است هزینه انتقال پول توسط سایر ارائه دهندگان این نوع خدمات را کاهش دهد.

بیمه، یکی از مهمترین خدمات مالی است که می تواند آسیب پذیری فقرا در مقابل شوکهای اقتصادی را از طریق حفاظت از دارایی هایی آنان کاهش دهد. تعاونیها نشان داده اند که می توانند ساز و کاری مناسب برای ارائه بیمه های خرد به فقرا برای مبارزه با بیماری، سرقت، خشونت و بلایای طبیعی باشند. آنها همچنین در اطلاع رسانی و آموزش کارگران فقیر، به ویژه در بخش غیررسمی اقتصاد، در زمینه ارزش و اهمیت

بیمه، نقش بسزایی دارند. یک تعاونی بیمه در کلمبیا، موسوم به La Equidad به بیش از ۳/۳ میلیون نفر به عنوان عضو و مشتری خدمات ارائه می دهد.

رشد خدمات اعتباری خود توسط تعاونیها، نقش مهمی در توانمندسازی فقرا، به ویژه زنان، برای تحقق کامل توانمندی های بالقوه نشان داشته است. دسترسی به اعتبار، به ویژه سیاست ها و برنامه های اعتباری که منطبق با محیط های روستایی و برای کشاورزی می باشند، در کانون تلاشها برای توانمندسازی زنان قرار داشته اند. امکان دسترسی زنان روستایی به خدمات مالی، به افزایش بهره وری کشاورزی و افزایش امنیت غذایی کمک نموده است. علاوه بر این، آنها را قادر به طرح نمودن نظرات خود نموده که به نوبه خود، عاملی مهم در اجرای سیاست ها و دفاع از منافع کشاورزان، اعم از زن و مرد، محسوب می گردد. در نتیجه، محدودیت های مشارکت زنان روستایی و نمایندگی آنها در سازمان های کشاورزی، به طور فزاینده ای از بین رفته اند.

تعاونی های مصرف، یکی از انواع قدیمی تعاونی به حساب می آیند. این تعاونیها به عنوان سازمانهایی که بر خرده فروشی تاکید دارند، به اعضا کمک می نمایند تا کالا را به قیمت پایین تر خریداری کنند زیرا تعاونیها کالا را به طور عمده می خرند و سود خالص را بین اعضا تقسیم می نمایند. تعاونیهای مصرف با خرید انبوه، کالاها را به قیمت پایین تر در روستاها به فروش می رسانند، یعنی جاهایی که رقابت کمی بین خرده فروشان وجود دارد.

در بسیاری از کشورها، سهم تعاونیهای مصرف در بازار داد و ستد کالا از اهمیت زیادی برخوردار می باشد. به عنوان مثال، تعداد ۲۵۰۰۰ تعاونی مصرف در هند وجود دارند که دارای ۷۰۰ انبار عمده فروشی مرکزی می باشند. در اکثر کشورهای اروپای مرکزی و شرقی، تعاونیها بین ۲۰ تا ۳۰ درصد سهم بازار را به ویژه در مناطق روستایی، علی

رغم ناکامی های تجاری و رقابت شدید، در اختیار دارند.

اصل تعاونی توجه به جامعه در تعداد تعاونیهایی که عرضه کننده خدمات اساسی شامل مسکن، بهداشت، آموزش، آب و برق می باشند، مشهود است. مداخله شرکت های تعاونی به عنوان عرضه کننده در بخشهای اقتصادی نمایانگر مشارکت محسوس آنها در تحقق اهداف متعدد توسعه هزاره و مرتبط با افزایش سواد بین کودکان، کاهش نرخ مرگ و میر، مبارزه با ایدز و سایر بیماریها و تسهیل دسترسی به آب آشامیدنی سالم و خانه مناسب می باشد.

همراه با رشد تعداد محله های کثیف و پر جمعیت شهری در بسیاری از کشورهای در حال توسعه، این جوامع نیازمند توسعه شاخصها برای بهبود شرایط حاشیه نشینان و احیای جوامع آنها می باشند. تعاونیها در تهیه و تدارک خانه های مناسب از طرق مختلف، از مالکیت مشترک دارایی ها گرفته تا مدیریت تعاونیها برای تعاونیهای مسکن، شرکت می نمایند. اتحادیه های اعتبار و تعاونیهای پس انداز و رهن از سوی دیگر، به تأمین مالی خانه سازان و مالکیت آنها کمک می کنند.

برای حاشیه نشینان آمریکای مرکزی و جنوبی، جایگزینی خانه های جمعی از طریق تقویت پایدار تعاونیهای مسکن با حمایت مرکز تعاونی سوئد، توسعه زیادی یافته است. هدف این پروژه در گواتمالا، حمایت از تعاونیهای مسکن جدید برای ۱۲۵ خانواری است که در بخش غیررسمی اقتصاد اشتغال دارند و در حاشیه شهرها زندگی می کنند. هدف این پروژه در نیکاراگوئه، بهبود وضعیت ۶۵۰ خانوار کم درآمد است که در بنگاههای اقتصادی و زمینهای کوچک کشاورزی فعالیت می کنند.

تعاونیهای بهداشت را می توان در بیش از ۵۰ کشور یافت که به ارائه خدمات بهداشتی، درمان و آموزش بهداشتی به ۱۰۰ میلیون خانوار در سراسر جهان مشغول می باشند. یک تعاونی خدمات بهداشتی در برزیل،

موسوم به Brazil Unimed یک سوم نیروهای شاغل در بخش درمان کشور را در عضویت خود دارد.

باتوجه به گسترش ایدز، این موضوع از اهمیت ویژه ای برای نهضت تعاون بر خوردار می باشد که به از بین رفتن آن توجه نماید. به ویژه با عنایت به از بین رفتن اعضا، کارکنان و رهبران تعاونیها توسط این بیماری که اثرات نامناسبی بر حیات اقتصادی تعاونیها بر جای می گذارد. در کنیا، اتحادیه های اعتبار و پس انداز کنیا و اتحادیه تشکل های اعتبار و پس انداز این کشور، با اعطای وام اضطراری به افرادی که از این بیماری رنج می برند، هزینه های درمان آنها را تامین می کنند.

اگر چه بخشی از جمعیت جهان که دسترسی به آب آشامیدنی سالم دارند، از ۷۱ درصد در سال ۱۹۹۰ به ۷۹ درصد در سال ۲۰۰۲ افزایش یافته است، هنوز هم حدود یک میلیارد نفر به ویژه در مناطق روستایی و حومه های شهرها از دسترسی به آب سالم محرومند، موفقیت یک تعاونی تهیه آب آشامیدنی در بولیوی، مدلی سودمند برای فراهم آوردن آب آشامیدنی سالم برای فقرا می باشد. تعاونی deservicios santa cruz یک تعاونی آب آشامیدنی با صد هزار عضو در یک شهر یک میلیون نفری می باشد. این تعاونی مصرف، آب را با هزینه کم در دسترس کارگران غیر ماهر قرار می دهد. یک پژوهش که توسط اقتصاددانان دانشگاه بیرمنگام انجام شده، نشان می دهد که saguapac یکی از بهترین ها شرکتهای آب رسانی در آمریکای لاتین است که کمترین نقص در آب رسانی و بیشترین بهره وری کارکنان را در مقیاس جهانی دارا می باشد.

همانند مورد فوق، مدل تعاونی برای برق رسانی نیز مورد استفاده قرار گرفته است. در بنگلادش، بیش از ۷۹ شرکت تعاونی برق رسانی روستایی، در خدمت ۴ میلیون مصرف کننده قرار دارند. با کمک سازمان های اعانه دهنده، این شبکه در حال گسترش و تبدیل به

شبکه ای خود کفا به لحاظ مالی می باشد. در ایالات متحده آمریکا، برخی از ۱۰۰۰ شرکت تعاونی عضو اتحادیه ملی تعاونی برق رسانی روستایی به ۳۴ میلیون نفر خدمت ارائه می دهند. این اتحادیه به تاسیس شرکت های تعاونی برق رسانی روستایی در کشورهای در حال توسعه از جمله بنگلادش، بولیوی، هند، نیکاراگوئه و ویتنام کمک می کند.

تعاونیها با ارائه خدمات و امکانات اساسی، روستاییان را از سایر مزایای توسعه بهره مند می سازند، به ویژه در زمینه های بهداشت و آموزش. به عنوان مثال، برق رسانی به توسعه صنایع روستایی، بهبود فرآوری مواد غذایی و قابلیت نگهداری آنها کمک نموده و کودکان را قادر می سازد پس از غروب خورشید مطالعه نمایند و اطلاعات خود را با استفاده از رادیو، افزایش دهند.

دشواری حمل و نقل در مناطق دور افتاده، مانع بهره وری می شود و گاهی اوقات، حل مشکلات محلی نیازمند راه حل های ابتکاری می باشد. در برزیل، تعاونی بالسا شرایط حمل و نقل مسافران و اتومبیل ها را از عرض رودخانه ای خروشان فراهم آورده است این راه حل تعاونی، برای روستاییان منافع اقتصادی و درآمد به همراه آورده است و باعث صرفه جویی در وقت و هزینه های سوخت می شود.

امروزه همه جوامع شاهد افزایش مستمر تعداد کارگران فقیر شاغل در بخش غیر رسمی اقتصاد هستند. زیرا بسیاری از مردم قادر به یافتن شغل و یا آغاز فعالیت اقتصادی کوچک، در بخش رسمی اقتصاد نمی باشند. تخمین زده می شود طی دهه گذشته در آفریقا حدود ۸۰ درصد کارگران بخش غیر کشاورزی، بیش از ۶۰ درصد شاغلین در مناطق شهری و بیش از ۹۰ درصد مشاغل جدید، اختصاص به کارگران غیر رسمی داشته است. با عنایت به اینکه اقتصاد غیر رسمی، به طور قانونی به رسمیت شناخته نمی شود، کارگران شاغل در این بخش در معرض استثمار قرار گرفته و از برنامه های حمایت اجتماعی مختص اقتصاد رسمی، بی بهره اند.

تعاونی ها در بخش غیر رسمی، موفقیت خود را نشان داده اند، به ویژه این امر در بین کارگرانی نظیر رانندگان تاکسی و خرده فروشان کوچک دیده می شود. در اوگاندا، یک تعاونی موفق توسط واکسی ها در شهر کامپالا راه اندازی شده است. این تعاونی ابتدا با ۵ عضو شروع به فعالیت نمود و اکنون تبدیل به یک تعاونی ۶۰۰ نفری با نام جامعه صنعتی تعاونی واکس زنان شده است. اعضای این تعاونی از مزایایی نظیر دسترسی به وام و پس انداز و برنامه های آموزشی، برخوردارند.

این تعاونی با یک شرکت بین المللی تولید واکس مرادفات اقتصادی دارد و درصدد اجرای پروژه تولید برس می باشد.

شواهد دلگرم کننده ای از موفقیت سایر تعاونی ها در ارائه بیمه اجتماعی به گروههای غیر رسمی خودیاری وجود دارد. به عنوان مثال در اتحاد جماهیر تانزانیا، حدود ۱۰۰۰ فروشنده خرده پای تعاونی وانا بامالا در دارالسلام، مبالغ اندکی را به طور روزانه به تعاونی می پردازند که بخشی از آن برای حمایت از اعضای تعاونی به هنگام بیماری و مرگ مورد استفاده قرار می گیرد. در هندوستان، طرح بیمه یکپارچه اتحادیه زنان خویش فرما، یکی از بزرگترین طرحهای تامین اجتماعی کشور برای کارگران غیر رسمی است که ۳۲۰۰۰ نفر از زنان کارگر را تحت پوشش دارد. نظیر این برنامه، در سان سالوادور به اجرا درمی آید که فروشندهگان خرده پای شهری، به طرحهای اعتباری با هدف ایجاد صندوق سلامت دسترسی دارند.

تعاونی ها در صدد کمک به سامان دهی فعالیت های غیر رسمی اقتصادی نیز می باشند. گزارش سازمان بین المللی کار ILO حاکی از آن است که بسیاری از تعاونیها فعالیت خود را به عنوان گروههای غیر رسمی اقتصادی آغاز می کنند اما به تدریج به سمت تبدیل به سازمانهایی قابل اعتماد حرکت می کنند که به طور رسمی به ثبت رسیده و دارای هویت رسمی می شوند و به شبکه اقتصاد رسمی متصل می گردند.

ادامه دارد...